

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مدیریت خدمات پرستاری

گروه پزشکی

مصوب سیصد و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۴/۷/۳۰

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مدیریت خدمات پرستاری

گروه پزشکی

رشته: مدیریت خدمات پرستاری

شاخه:

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

گذشته:

کمیته تخصصی: پرستاری و مامائی

شورای عالی برنامه ریزی در سیحمدو بیستمین جلسه مورخ ۱۳۷۴/۷/۳۰ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مدیریت خدمات پرستاری که توسط کمیته تخصصی پرستاری و مامائی گروه پزشکی شورای عالی برنامه ریزی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده است، برنامه آموزشی این دوره رادرسه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مدیریت خدمات پرستاری از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب: موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین تاسیس می شوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشند.

ج: موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع فواصل دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) از تاریخ ۱۳۷۴/۷/۳۰ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه موسسات آموزشی در زمینه کارشناسی ارشد ناپیوسته مدیریت خدمات پرستاری در همه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایره برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مدیریت خدمات پرستاری در سه فصل جهت اجرا به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ابلاغ می شود.

رای صادره سیمدو پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ
۱۳۷۴/۷/۳۰ در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مدیریت خدمات پرستاری

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مدیریت خدمات
پرستاری که از طرف گروه پزشکی پیشنهاد شده بود با اکثریت
آراء بتصویب رسید.
۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است .

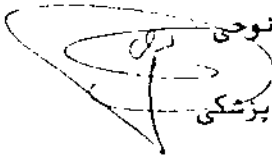
رای صادره سیمدو پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۴/۷/۳۰ در مورد برنامه
آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مدیریت خدمات پرستاری صحیح است بمورد اجرا
گذاشته شود.

سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

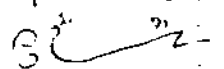
مورد تأیید است .

دکتر فریدون نوحی

سرپرست گروه پزشکی

رونوشت : به معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی جهت اجرا
ابلاغ می شود.

سید محمد کاظم ناشینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فصل اول

مشخات کلی دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته)
مدیریت خدمات پرستاری

مقدمه:

بمنظور تأمین نیروی انسانی متعهد و تبحر در رشته پرستاری و دستیابی به راهبای تحقیق و تنوع در علوم وابسته به آن برای نیل به خودکفائی جهت حبران که بود نیروهای متخصص آموزشی، خدماتی، درمانی، آموزشی، بهداشتی درمانی جمهوری اسلامی ایران و در نتیجه حفظ و ارتقاء سطح علم در نظام جمهوری اسلامی دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته) رشته مدیریت خدمات پرستاری با مشخات زیر ارائه میگردد.

۱- تعریف و هدف:

کارشناسی ارشد پرستاری (ناپیوسته) به دوره هاشی اطلاق میشود که تحصیلات بالاتر از کارشناسی را در بر میگیرد و اولین مقطع تحصیلی پس از کارشناسی میباشد. هدف از ایجاد آن تربیت افرادی لایق، متعهد و متبحر میباشد بطوریکه بتوانند بر مبنای علوم پرستاری و متون علمی موجودا حاطه یافته در آشنائی با روشهای پیشرفته تحقیق در علوم و بدست آوردن کارآئی و لیاقت و مهارت علمی و عملی لازم، مجموعه را بگونه ای کسب کنند که بخوبی بتوانند در هر یک از اجزاء پرستاری، آموزش پژوهش و مدیریت فعالیت نموده و بدین ترتیب کمبودهای موجودا عضاء هیئت علمی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و نیروی انسانی متبحر مراکز بهداشتی درمانی را

جبران نمایند و از مقالات علمی و تحقیقات علوم پرستاری و علوم وابسته در جهت پیشبرد
مرزهای دانش و کمک به ایجاد روح علمی در جامعه استفاده کنند.

۲. طول دوره و شکل نظام :

بر اساس آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته) محبوب شورایی عالی
برنامه ریزی انقلاب فرهنگی حداقل طول دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته) رشته پرستاری
۲ سال و حداکثر مجاز طول تحصیلات این دوره برای دانشجویان تمام وقت ۳ سال و برای
دانشجویان نیمه وقت برابر مصوبات شورایی عالی انقلاب فرهنگی میباشد.
هر سال تحصیلی شامل دو نیمسال میباشد و هر نیمسال ۱۷ هفته کامل آموزشی وجود
دارد. نظام آموزش این دوره واحد است و برای هر واحد درسی نظری در هر نیمسال ۱۷ ساعت
آموزش کلاسیک در نظر گرفته شده است و دانشجو باید به ازای هر سال درس نظری حداقل سه
ساعت وقت صرف مطالعه بحث و تجزیه تحلیل در درس بنماید.

۳. واحدهای درسی :

تعداد کل واحدهای این دوره ۲۲ واحد میباشد و در صورت لزوم دانشجو باید مقدمتاً
برخی از دروس دوره کارشناسی را حداکثر بمدت دو نیمسال به نوان پیشنیاز بگذراند.

۷ واحد	دروس پایه (اصلی)
۱۹ واحد	دروس تخصصی و الزامی
۶ واحد	پایان نامه (با طرح پژوهشی)
۲۲ واحد	مجموع واحدها

تذکره: بدیهی است چنانچه دانشجویان زنگذران در برخی دروس پیشنیاز
دانشیه را در خلال این دوره آن دروس را میگذرانند و مسلماً "حداکثر طول مجاز تحصیل
برای چنین دانشجویانی به نسبت واحدهای پیشنیاز گذرانده نشده افزایش مییابد.

۴- نقش و توانا ناسی :

دانشجویان نیکه این دوره آموزشی را طی میکنند و با استفاده از خدمات
بهداشتی و درمانی بعنوان مدبر خدمات پرستاری به امر بهداشت و برنامه ریزی
موسسات و مراکز درمانی و بهداشتی انجام وظیفه نمایند.

۵- ضرورت و اهمیت :

با توجه به گذشتی روز افزون دانش علم پرستاری و تحقیقات دامنه داری کداسی
مدتال اخیر انجام گردیده و نیاز به شناخت عوامل مختلف بیمار و ارتباط آنها با
انسان و نیاز روز افزون موسسات آموزش عالی و مراکز بهداشتی درمانی به مدرسین
و مدیر پرستاری متعهد و متبحر و نیز جهت کوشش در پژوهشهای علمی برای نسل پس
خود کفایتی و آماده نمودن افراد جهت ادامه تحصیل تا مرحله دکتری علمی دایر نمودن
این دوره و اهمیت آن مشخص میگردد و تا همین این دوره در دانشگاهها و موسسات آموزش
عالی جمهوری اسلامی ایران کاملاً ضرورت دارد.

شرایط ورود :

داوطلبین علاوه دارا بودن شرایط عمومی گزینش دوره کارشناسی ارشد مصوب
شورای عالی برنامه ریزی انقلاب فرهنگی باید حد اقل دارای دانشنامه کارشناسی (لیسانس)
در رشته پرستاری بالیناس پرستار ما ما باشند.

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد
(نابپوسته) پرستاری
مدیریت خدمات پرستاری

الف - دروس عمومی : دانشجویانیکه در دوره کارشناسی دروس عمومی را نگذرانده باشند بایستی طبق آخرین آئین نامه مصوبه شورای عالی برنامه ریزی دروس یادشده را بگذرانند.

ب - دروس اصلی

شناسه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
	۱۷	۲۶	۴۳	۲	روش تحقیق ، آشنائی با منابع و وسایل و وسایل و ابزار تحقیق	۰۱
		۵۱	۵۱	۳	تحلیل آماری = آمار پیشرفته	۰۲
		۲۴	۲۴	۲	نظریه ها و کاربرد آنها در پرستاری	۰۳
	۱۷	۱۱۱	۱۲۸	۷	جمع	

از مجموعه دروس زیر هر دانشجو موظف است فقط يك مجموعه را انتخاب و با موفقیت بگذراند.

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پشتیاز با زمان ارائه درس
			نظری	عملی	جمع	
مجموعه دروس تخصصی ۱	۹	فیزیولوژی پیشرفته	۲۴	۲۴	۲	
	۱۰	پرستاری داخلی و جراحی (۱)	۱۰۲	۲۴	۲	
	۱۱	پرستاری داخلی و جراحی (۲)	۱۰۲	۲۴	۲	جراحی و داخلی (۱)
	۱۲	پرستاری جراحی و داخلی (۲)	۱۰۲	۲۴	۲	پرستاری داخلی و جراحی (۲)
	جمع	۱۱	۲۴۰	۱۳۶	۲۰۴	
مجموعه دروس تخصصی ۲	۱۳	فیزیولوژی پیشرفته	۲۴	۲۴	۲	
	۱۴	بررسی وضعیت سلامت در کودکان	۸۵	۱۷	۲	
	۱۵	تکامل کودک و خانواده	۲۴	۲۴	۲	
	۱۶	پرستاری بهداشت کودک و خانواده (۱)	۱۰۲	۲۴	۲	
	۱۷	پرستاری بهداشت کودک و خانواده (۲)	۸۵	۱۷	۲	
	جمع	۱۱	۲۴۰	۱۳۶	۲۰۴	
مجموعه دروس تخصصی ۳	۱۸	پرستاری روانی (۱) (فرد درمانی)	۱۰۲	۲۴	۲	ارتباطات
	۱۹	پرستاری روانی (۲) (فامیل درمانی)	۱۰۲	۲۴	۲	درمانی
	۲۰	پرستاری روانی (۳) (گروه درمانی)	۱۰۲	۲۴	۲	
	۲۱	روانپزشکی و روانپرستاری اطفال و نوجوانان	۲۴	۲۴	۲	
		جمع	۱۱	۲۴۰	۱۳۶	۲۰۴

بسمار نارمان اراشه درس	سائس			تعداد واحد	نام درس	كد درس
	تلفی	نظری	جمع			
آمار حیاتی		۲۴	۲۴	۲	اپیدمیولوژی	۲۲
	۶۸	۲۴	۱۰۲	۳	پرستاری بهداشت جامعه (۱) (جامعه)	۲۳
	۶۸	۲۴	۱۰۲	۳	پرستاری بهداشت جامعه (۲) (خاواده)	۲۴
	۶۸	۲۴	۱۰۲	۳	پرستاری بهداشت جامعه (۳) (گروه)	۲۵
	۲۰۴	۱۲۶	۲۴۰	۱۱		جمع

لیست دروس تخصصی ۲

شماره باره‌ها ارائه درس	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری			
درس پیش‌نیاز پایان نامه		۲۴	۶	سمینار مسائل پرستاری (خدمات و آموزش)	* ۲۵
		۲۴		پایان نامه (با ارائه طرح تحقیق)	۲۶
		۲۴	۶	جمع	

* کلیه دانشجویان ملزم به گذراندن این درس قبل از طرح تحقیق و پایان نامه می‌باشند.
(بصورت پیش‌نیاز) و به میزان ۲ واحد است.

فصل — زم

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد (ناب پیوسته)

مدیریت خدمات پرستاری

روش تحقیق

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : آمار پیشرفته

هدف : فراهم آوردن فرمت‌های یادگیری در جهت کسب مهارت در کاربرد روش‌های علمی پژوهش و نگارش یک "ترجیح پژوهشی" مقدماتی و کاربرد اصول و روش نقد و بررسی برای دانشجویان.

سرفصل دروس :

الف : نظری - عملی (۲ واحد ۴۳ ساعت)

۱- آشنایی با پژوهش

۲- تئوری و پنداشت

۳- مسأله‌گزینی و تدوین فرضیه

۴- نگارشی‌های متفاوت در فرضیه

۵- ماهیت و نمونه پژوهش - محیط پژوهش

۶- نتایج

۷- گزارش داده‌ها

۸- مشخصات ابزار گردآوری داده‌ها

۹- تجزیه و تحلیل داده‌ها

۱۰- تفسیر یافته‌ها، نتیجه‌گیری و کاربرد نتایج پژوهش و گزارش آن‌ها

۱۱- پژوهش در مطالعات و نوشته‌های دیگران (پژوهش کتابخانه‌ای)

۱۲- اصول اخلاقی در پژوهش

۱۳- اصول و روش نقد و بررسی

آمار پیشرفته - تحلیل آماری

تعداد واحد ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: آمار حیاتی

هدف: دانشجویان پس از گذراندن این دوره قادر خواهند بود که تحقیقات نمونه برداری را با روش صحیح آماری انجام داده و اطلاعات انجام داده و اطلاعات بدست آمده را تجزیه و تحلیل کرده و نتایج منطقی از تحقیقات انجام شده را برای تصمیم گیری اتخاذ نمایند.

سرفصل دروس:

نظری: ۲ واحد (۵ ساعت):

- ۱- یادآوری آمار آمار توصیفی (طبقه بندی اطلاعات، نمودار، شاخصهای مرکزی و پراکندگی، توزیع نرمان و مختصری راجع به توزیع ها)
- ۲- نمونه و نمونه برداری (انواع نمونه ها)
- ۳- برآورد حجم نمونه برای صفات کمی و کیفی
- ۴- آنالیز واریانس یکطرفه (گروه بندی نسبت به یک صفت)
- نمونه های مستقل و آزمایشات کاملاً تصادفی
- آزمون تساوی میانگین جامعه ها
- مقایسه ساده و چندگانه
- ۵- آنالیز واریانس دو طرفه (گروه بندی نسبت به دو صفت)
- گروه بندی نسبت به دو صفت بدون تکرار (بلوکهای کاملاً تصادفی)
- گروه بندی نسبت به دو صفت با تکرار (آزمایشات فاکتوریل)
- ۶- آنالیز همبستگی و رگرسیون
- مفهوم بستگی بین دو صفت
- همبستگی خطی
- رگرسیون خطی

۷- کاربرد متداول آزمون

- آزمون تطابق نمونه با توزیع نظری

- آزمون همگنی در جداول توافقی

- آزمون مستقل بودن دو صفت در جداول توافقی

- آزمون دقیق فیشر

- آزمون مکنیمار

۸- آزمونهای ساده غیر پارامتری

۹- استاندارد کردن شاخصها و آزمون آنها

نظریه‌ها و کاربردهای آنها در پرستاری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: در پایان این درس انتظار می‌رود که دانشجو قادر باشد الگوهای پنداشتی معرفی شده، فرایند پرستاری و مفاهیم مورد بحث را در طرح برنامه مراقبت از مددجویان (مددجویان) بکار گرفته و بتواند از عهده انتقال این مفاهیم در امر آموزش به دانشجویان و پرسنل پرستاری برآید.

سرفصل دروس:

الف: نظری ۲ واحد (۴۳ ساعت)

۱- فرایند پرستاری و نظریه‌های زیرساز آن، نظریه عمومی سیستمها، نظریه نیازهای اساسی بشر
۲- آشنایی با نظریه‌های رایج در پرستاری و معرفی سه الگوی پنداشتی ری "Roy"، جانسون "Johnson" و "آرم" Drem " بصورت کاربردی در مفاهیم پرستاری

۳- مروری بر مفاهیم پرستاری:

- ریتمهای بیولوژیکی (خواب و بیداری)

- درد

- لمس

- محدوده قلمرو انسان

- سالخوردگی

- مرگ و مردن

- عدم تحرک و پس آمدهای آن

- تصویر ذهنی انسان از خوب شدن

- محرومیت از ادراکات حسی و دریافت بیش از حد آن

اصول مدیریت

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : پس از اتمام این درس دانشجویان باید قادر به تشخیص و بیان مسائل مختلف در گستره عمومی تئوریهای مدیریت سازمانی و رفتاری و همچنین سیر تکاملی تغییر و تحولات اصول و پایه مدیریت باشد.

سرفصل دروس :

الف : نظری ۲ واحد (۲۴ ساعت)

۱- پایه و اصول مدیریت کلاسیک

۲- پایه و اصول مدیریت رفتاری، روابط انسانی

۳- پایه و اصول علم مدیریت - چهارچوب علمی مدیریت برای تصمیمات

۴- پایه و اصول مدیریت جدید (شبکه پرت)

رهبری، نظریه‌ها روشهای رهبری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: پس از اتمام این درس دانشجو میبایست قادر به بحث و تشخیص تئوریهای مختلف رهبری و همچنین روشهای مختلف رفتار رهبری باشد.

سرفصل دروس:

الف: نظری ۲ واحد (۲۲ ساعت)

۱- تئوریهای رهبری

۲- رفتار و شخصیت رهبر

۳- رهبری و قدرت را اجتماعی

۴- روابط رهرو پیروان

۵- نقشهای رهبری

مدیریت پرستاری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: درس اصول مدیریت و رهبری

هدف: پس از تمام این درس دانشجو قادر به کاربرد نظریه‌های مدیریت در پرستاری بمنظور ارائه نقش رهبری و ایجاد تغییرات لازم در سازمانها و روابط بین افراد خواهد بود.

سرفصل دروس:

الف: نظری ۲ واحد (۲۴ ساعت):

۱- تئوریهای تحول و عمومی سیستمها در مدیریت پرستاری

۲- فرآیندها، مشکلات و تصمیم‌گیری

۳- فرآیندها، ارتباطات و انگیزش

۴- قدرت و تفویض اختیار

۵- فلسفه و اهداف و رسالت پرستاری

مدیریت خدمات پرستاری

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری و کارآموزی

پیشنیاز : اصول مدیریت، مدیریت پرستاری

هدف : پس از اتمام این درس دانشجو قادر به تنظیم برده مورد نیاز، تشخیص نیروی انسانی ضروری، کاربرد روشهای تقسیم کار، نحوه حسابرسی پرستاری بوده و توانائی تنظیم برنامه های آموزشی ضمن خدمت را خواهد داشت.

سرفصل دروس :

الف - نظری (واحد ۱۷ ساعت) :

۱- آموزش حین خدمت

۲- سنجش و ارزشیابی (در خدمات پرستاری)

۳- حسابرسی پرستاری (Nursing Audit)

۴- برده و اوقاتم در بیمارستانی

۵- تامین نیروی انسانی (Staffing)

۶- تقسیم وظایف (Assingment)

ب : کارآموزی ، واحد (۶۸ ساعت)

در این مرحله دانشجویان شرکت در سمینار و بحث و گفتگو مشاهده و شرکت در انجام فعالیتهای مدیران پرستاری در یک واحد بهداشتی و درمانی انتخابی تحت نظارت و راهنمایی استاد مرسوطه و مشاورت با پرستار مسئول آن واحد کاربرد دانش و مهارت لازم را جهت مدیریت در خدمات پرستاری بالینی کسب مینمایند و با انتخاب یک مرکز آموزش پرستاری نیز تجربیات لازم را در زمینه برنامه ریزیهای آموزش پرستاری و غیره در جهت مدیریت آموزشی میتوانند کسب نمایند.

فیزیولوژی پیشرفته " گرایش داخلی و جراحی "

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : فراهم آوردن فرصتهای یادگیری جهت گسترش معلومات دانشجویان در مورد چگونگی اعمال دستگاههای مختلف بدن در انسان سالم و واکنش فیزیولوژیکی بدن به اختلالات دستگاههای مزبور.

سرفصل دروس :

الف - نظری ۲ واحد (۲۴ ساعت) :

۱- ملول و اعمال آن

۲- مایعات و الکترولیتهای بدن

۳- غشاء ملولی و اعمال آن

۴- ملولهای عصبی و اعمال آن

۵- خون شناسی

۶- قلب و عروق

۷- دستگاه تنفسی

۸- دستگاه عصبی

۹- دستگاه ادراری - تناسلی

۱۰- دستگاه گوارش

۱۱- غدد مترشحه داخلی

پرستاری داخلی و جراحی (۱)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری و کارآموزی

پیشنیاز : ندارد

هدف : فراهم آوردن فرصت یادگیری در جهت کسب مهارت‌های لازم در انجام یک بررسی کامل از وضعیت سلامت مددجو می‌باشد.

سرفصل دروس :

الف : نظری ۲ واحد (۲۴ ساعت)

۱- مواجهه با مددجو

۲- معاینات فیزیکی

۳- آزمایشات تشخیصی

۴- کاربرد داده های بالینی در تعیین مشکلات مددجو .

ب : کارآموزی ۱ واحد (۶۸ ساعت)

دانشجویان طبق اهداف درس در رابطه با بررسی وضعیت سلامت مددجو مباحث

نظری را در محیط های کارآموزی بصورت عملی بکار می بندند . (باراهتمنمایی

مربوطه)

پرستاری داخلی و جراحی (۲)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری و کارآموزی

پیشنیاز: بیاتوفیزیولوژی، پرستاری داخلی و جراحی ۱

هدف: فراهم آوردن تجارب بالینی و نظری در خصوص کاربرد مفاهیم و نظریه‌های نوین پرستاری در مراقبت از مددجویان مبتلابه اختلالات متابولیکی، قلب و عروق و تنفسی و خانواده‌آنها میباشد.

سرفصل دروس:

الف - نظری ۲ واحد (۳۴ ساعت):

۱- مروری بر مفاهیم فرآیند پرستاری، تنیدگی و سازگاری (الگوی پنداشتی روی Roy) و مراقبتهای ویژه پرستاری.

۲- مفهوم مصرف اکسیژن در بدن و اختلالات آن (قلب و عروق و تنفسی)

۳- کاربرد فرآیند پرستاری در حل مشکلات مددجویان مبتلابه اختلالات مصرف اکسیژن

۴- مفهوم متابولیسم و اختلالات آن

۵- کاربرد فرآیند پرستاری در حل مشکلات مددجویان مبتلابه اختلالات متابولیسمی

ب- کارآموزی ۱ واحد (۶۸ ساعت):

دانشجویان بر طبق اهدافی که در ابتدای درس برای خود تعیین میکنند در ارتباط با مددجویان مبتلابه یکی از اختلالات متابولیسمی، قلب و عروق و یا تنفسی محیط کارآموزی خود را انتخاب نموده و برای هر جلسه کارآموزی خود اهداف مشخصی تعیین کرده و نتیجه کار روزانه خود را کتبا گزارش خواهند کرد دانشجویان باید مفاهیمی را که در کلاس بصورت نظری میآموزند در کارهای عملی خود بکار گیرند تا کید اصلی بررسی کاربرد فرآیند پرستاری (الگوی پنداشتی Roy) میباشد.

دانشجویان مددجویی را با یکی از اختلالات مزبور انتخاب نموده پس از بررسی و شناخت دقیق آنها و تعیین تشخیصهای پرستاری، برنامه مراقبتهای پرستاری را تدوین و آنرا به مرحله اجرا درمی آورند و در پایان نتایج را ارزیابی مینمایند تحت نظارت مربی مربوطه

پرستاری داخلی و جراحی ۳

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری و کارآموزی

پیشنیاز: فیزیولوژی و پاتوفیزیولوژی، پرستاری جراحی و داخلی ۲
هدف: فراهم آوردن تجارب بالینی و نظری درخصوص کاربرد مفاهیم و نظریه‌های نوین پرستاری در مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات متابولیک سلولی (سرطان)، اعمال حسی و حرکتی و دستگاه ادراری خانوادگی آنها می‌باشد.

سرفصل دروس:

الف - نظری ۲ واحد (۳۲ ساعت):

۱- مروری بر مفاهیم آموزش بیمار، مراقبت از خود (الگوی پنداشتی آرم) -
تممیم‌گیری و تحول و بازتوانی.

۲- مفهوم متابولیسم سلولی و اختلالات آن

۳- کاربرد فرآیند پرستاری در حل مشکلات مددجویان مبتلا به اختلالات متابولیک سلولی

۴- مفهوم اعمال حسی و حرکتی و اختلالات آن

۵- کاربرد فرآیند پرستاری در حل مشکلات مددجویان مبتلا به اختلالات اعمال حسی و حرکتی.

۶- مفهوم دفع مواد زائد از طریق کلیه و اختلالات آن

۷- کاربرد فرآیند پرستاری در حل مشکلات مددجویان مبتلا به اختلالات دستگاه ادراری

ب- کارآموزی ۱ واحد (۶۸ ساعت):

دا نشجویان برطبق اهدافی که در ابتدای درس برای خود تعیین میکنند و

ارتباط با مددجویان مبتلابه یکی از اختلالات مناسوب سولوسولوی (سرطان)، اعمال
حسی و حرکتی و با دستگاه ادراکی محیط کار آموزشی خود را انتخاب مینمایند
دانشجویان علاوه بر کاربرد فرآیند پرستاری (الگوی پنداشتی Orem) باید مفهوم
آموزش بیمار "ویا" تمهید گیری و تحول "را با بهره گیری از کلیه مباحثی که در
درس نظری خود آموخته اند در کارهای عملی خود بکار گیرند. دانشجویان گروهی از
مددجویان و یا مددجویی با خانواده وی را انتخاب نموده و پس از بررسی و شناخت
دقیق، نیازهای آنان را تعیین و پس جهت رفع نیازهای یادگیری آنان بر
طبق چهارچوب انتخابی، اهداف آموزشی را مشخص، برنامه آموزشی را تدوین و
برنامه تدوین شده را در حضور کلیه دانشجویان کلاس و اساتیدان مربوطه اجرا
مینمایند. در پایان دانشجویان فرآیند آموزش بیمار را بر اساس چهارچوب
بکار برده شده ارزیابی مینمایند. (تحت نظر مربی مربوطه)

فیزیولوژی پیشرفته کودکان

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : تدریس این درس گسترش معلومات دانشجویان در علوم پایه (آناتومی، فیزیولوژی، بیوشیمی و میکروبیشناسی) در روابط مستقیم با سلامت کودکان (از زمان انعقاد دانه، زمان تولد تا جوانی) میباشد.

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت) :

رشد و تکامل جسمی

تغذیه کودکان

آب و الکترولیتها

مسائل ژنتیکی و کروموزومها

جنین و نوزاد

اختلالات متابولیکی، ایمنی، انرژی، میکروبیشناسی

دستگاه گوارشی

دستگاه تنفسی

قلب و عروق

خون

دستگاه ادراری

دستگاه متابولیکی، غدد مترشحه داخلی، عصبی

بوست، چشم

بررسی وضعیت سلامت در کودکان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری و کارآموزی

پیشنیاز: فیزیولوژی و باتوفیزیولوژی کودکان

هدف: در پایان این درس از دانشجویان انتظار می‌رود که روش منظم و علمی ارزیابی سیستمهای مختلف در کودکان را در درمنا نگاهها یا دیگر نرسد عواملی را که معمولاً موجب عدم تعادل دستگا ههای مختلف بدن کودک گردیده و بیشتر در مراقبتهای ارائه شده در درمنا نگاهها دیده میشود بطریق علمی مشخص و ارائه نمایند.

سرفصل دروس:

الف - نظری (۷ ساعت):

۱- نقش بررسی دستگا هها در بستاری در درمنا نگاهها

الف - معرفی نقش PNP و روان بستاری در درمنا نگاهها در حال حاضر

ب - مهارت در مشاهده و گرفتن سوابق یا تاریخچه

۲- بررسی دستگا ههای محافظتی

الف - ایمن سازی

ب - بیمه ربهای واگیر

ب - پوست

۳- بررسی اعضاء مختلف بدن (Physical Assessment)

الف - سر، صورت، گردن، چشمها، غدد لنفاوی

ب - گوش، بینی، دهان و گلو

ب - قفسه سینه و ریهها

ت - قلب و عروق خوئی

ت - شکم ، اعضاء تناسلی ، بلوغ در نوجوانان

ج - عضلات و مفاصل

۴- عوامل بوجود آورنده اختلالات زیر :

الف - شب ادراری

ب - تغذیه شیرخوارگان

پ - مشکلات خواب

ت - ترس از مدرسه

ث - چاقی

ج - دل‌پیستگی بین مادر و کودک

ب - کلآمیوزی واحد (۶۸ ساعت) :

دانشجویان در مراکز مشخص شده کارآموزی با انتخاب مددجو ، تاریخچه کامل سلامت او را از نوزادی تا ۲۱ سالگی بدست آورده و درجه‌ها رچوب علمی و منطقی ثبت مینمایند معاینات جسمی را بعنوان بررسی دستگاههای مختلف با استفاده از روشهای مشاهده ، گوش کردن ، ... انجام داده و نتیجه بررسیها را درجه‌ها رچوب علمی ثبت و گزارش خواهند داد .

تکامل کودک و خانواده

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: در پایان این درس از دانشجویان انتظار می‌رود که بتوانند انواع مختلف خانواده و کودکان در حال رشد در آنها را بشناسند تا شیوه مشکلات گوناگون بر ساخت خانواده و روابط افراد آن را شرح دهند. راههای موثر مقابله با مشکلات و استفاده از سیستمهای حمایت کننده خانواده را مشخص نمایند مهارت حرفه‌ای خود برای اعتلای انجام مداوم خانواده استفاده نمایند.

سرفصل دروس:

الف: نظری ۲ واحد (۳۴ ساعت)

خانواده و محیط اجتماعی آن:

- تاثیر سیستمهای بیرونی بر خانواده -

- تاثیر نظام اجتماعی و اقتصادی جامعه بر خانواده

- تاثیر نظام اداری، مذهبی و آموزشی جامعه بر خانواده

- تاثیر نظام خویشاوندی بر خانواده

- خانواده و محیط اجتماعی آن: روابط متغیر خانواده و اجتماع

خانواده بعنوان یک نظام اجتماعی: تکامل اجتماعی خانواده:

- گسترش خانواده (ما - فرزندان) و کوچک شدن آن (بیرون رفتن کودک از

محیط خانواده)

- تئوری آدلر در مورد خانواده

- اجتماعی شدن کودک

- خانواده بعنوان یک نظام اجتماعی: کنترل جامعه

- تفاوت‌های جنسی و نقش پدر و مادر در خانواده
- تفاوت‌های جنسی و نقش کودکان در خانواده
- تفاوت‌های سنی در خانواده
- خانواده‌ای که یک کودک نوزاد دارد
- خانواده‌ای که یک کودک نوپا دارد
- خانواده‌ای که یک کودک خردسال دارد
- خانواده‌ای که یک کودک در سن مدرسه دارد
- طلاق
- خودکشی در نوجوانان
- کودک آزاری
- کودکان بی سرپرست و خانواده‌هایی که آنها را بفرزندپذی قبول میکنند.

پرستاری بهداشت کودک و خانواده (۱)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری و کارآموزی

پیشنیاز : رشد و تکامل، تکامل کودک و خانواده

هدف : آماده ساختن دانشجویان برای فراهم آوردن موقعبینهای مناسب جهت کودکان (از نوزادی تا جوانی) و خانواده های آنان بمنظور رسیدن کودکان بحداکثر سلامت و سطح تکامل میباشد .

سرفصل دروس :

الف - نظری ۲ واحد (۳۴ ساعت) :

۱- چهار رچوب نظری در پرستاری و بهداشت کودک و خانواده

- برقراری ارتباط با کودکان

- تغذیه در کودکان

- سندرم جدایی

۲- پرستاری از کودکان مبتلابه بیماری حاد، مزمن و کشنده

۳- بیماریهای که توسط زن انتقال می یابند (مثا و روزه زنیگی)

۴- واکنش بدران و مادران بتولد نوزاد ناقص و نقش پرستار

۵- پرستاری در بخش مراقبتهای ویژه نوزادان و کودکان

۶- بدرفناوری با کودک و آزار او توسط پدر و مادر

۷- پرستاری در مدرسه و درمانگاههای نوجوانان

۸- آموزش بهداشت بکودکان

ب- کارآموزی واحد (۶۸ ساعت) :

دانشجو در مراکز مختلف بهداشتی و درمانی در رابطه با اهداف تعیین شده

مسئله مورد علاقه خود را انتخاب نموده و از طریق بررسی و کاربرد تدابیر پرستاری
فرصت حداکثر استفاده از دانش و تجربیات خود برای مرافقت و آموزش کودکان و
خانواده را خواهید داشت .

پرستاری بهداشت کودک و خانواده (۲)

شماره واحد: ۲

نوع واحد: نظری و کارآموزی

پیشنیاز: پرستاری بهداشت کودک و خانواده (۱)

هدف: آماده ساختن دانشجو برای کسب تجربیات ویژه با کودکان بیمار (از نوزادی تا جوانی) مبتلابه اختلالات دستگاهای مختلف بدن در بیمارستان، خانه، ویا کلینیک ها میباشد..

سرفصل دروس:

الف- نظری (۷ ساعت):

- ۱- مصرف اکسیژن در بدن و اختلالات آن (قلب و عروق و شش)
- ۲- کاربرد فرآیند پرستاری در حل مشکلات کودک مبتلابه اختلالات مصرف اکسیژن و خانواده او
- ۳- متابولیسم و اختلالات آن
- ۴- کاربرد فرآیند پرستاری در حل مشکلات کودک مبتلابه اختلالات متابولیکی و خانواده او
- ۵- متابولیسم سلولی و اختلالات آن
- ۶- کاربرد فرآیند پرستاری در حل مشکلات کودک مبتلابه اختلالات متابولیسم سلولی و خانواده او
- ۷- دفع مواد زائد از طریق کلیه و اختلالات آن
- ۸- کاربرد فرآیند پرستاری و حل مشکلات کودک مبتلابه اختلالات دستگاه ادراری و خانواده آنها
- ۹- اعمال حسی و حرکتی و اختلالات آن

۱۰- کاربرد فرآیند پرستاری در حل مشکلات کودک مبتلا به اختلالات اعمال حسسی-حرکتی و خانواده او.

ب- کارآموزی (۶۸ ساعت):

دانشجو در مراکز بهداشتی درمانی (خانه، کلینیک، بیمارستان) با انتخاب مسئله مورد علاقه خود، به شناخت و تجزیه و تحلیل اختلالات و تغییرات روانی اجتماعی ناشی از اختلالات فیزیولوژیکی و همچنین تغییرات حاصله در خانواده پرداخته و با کاربرد فرآیند پرستاری به کودک و خانواده او در مقابله با هر یک از مشکلات ذکر شده کمک مینماید.

پرستاری روانی (۱) (فرددرمانی)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری و کارآموزی

پیشنیاز: ارتباطات درمانی

هدف: هدف نهائی از تدریس این دوره کاربرد فرآیند پرستاری (بررسی و ارزیابی، مداخله و ارزشیابی) بر اساس تئوریهای داده شده در فرآیند پرستاری برای شروع، نگهداری و اختتام یک رابطه بین پرستار، و بیمار می باشد.

سرفصل دروس:

الف - نظری، ۲ واحد (۳۴ ساعت):

۱- بهداشت روان - بیماری روانی

۲- مفهوم خود، ارزشیابی خود

۳- انسان از دیدگاه مکتبهای مختلف

۴- ادراک

۵- تواناییهای بالفعل و بالقوه

۶- ارتباطات

۷- فرآیند پرستاری، تاکید مخصوص در قسمت "دخالتهای پرستاری"

۸- انفرادی

۹- استرس و فشارهای روحی

۱۰- خودکشی

۱۱- درمانهای مختلف روانی (سایکوتراپی، دارودرمانی، درمان با شوک،

درمان با انسولین، خواب درمانی، هیپنوتیزم، روان کاوی، واقعیت درمانی

و غیره ...) .

۱۲- داروهای روان گردان

ب- کارآموزی، واحد (۶۸ ساعت) :

کسب تجارب عملی در محیط های درمانی- روانی با استفاده از تئوریها
و مطالب فراگرفته شده در کلاس، با تاکید بر ارتباط درمانی فردی بر اساس
فرایندپرستاری . (با نظارت پرستار مربوطه)

پرستاری روانی (۲) (فامیل درمانی)

شماره واحد: ۳

نوع واحد: نظری و کارآموزی

بیش نیاز: ندارد

هدف: کاربرد فرآیند پرستاری در یک حوزه محیط درمانی بین پرستار و بیمار و خانوادها و بر اساس نشوریهای یادگرفته شده جهت ایجاد تغییرات سیستم اجتماعی که باعث پیشرفت عملکرد موثر خانوادها گردد.

سرفصل دروس:

الف - نظری (۲۰ واحد (۳۴ ساعت):

۱- آشنائی با دوره

۲- تعریف خانوادها - انواع خانوادها

۳- فامیل بمورت یک سیستم اجتماعی

۴- عوامل موثر داخلی و خارجی بر روی خانوادها

۵- بحرانهای خانوادها

۶- الگوهای ارتباط در خانوادها

۷- مروری بر فامیل درمانی، جنبه های اخلاقی در فامیل درمانی

۸- نشوریهای مختلف در باره فامیل درمانی

۹- جریانه های مهم در خانوادها (کنک زدن، جایگذاشتن نقش افراد خانوادها، طلاق،

کشمکش در فامیل، کودک ناراحت در خانوادها).

ب- کارآموزی (واحد (۶۸ ساعت):

کارکردیایک خانوادها مشکل دار با انتخاب خوددا نشجو، بمنظور کاربرد نشوریها

و مطالب فرا گرفته شده و در طی دوره، در جهت یافتن راه حل مناسب، با استفاده از
فراآیند پرستساری، (با نظارت پرستار مربوطه)

پرستاری روانی (۳) (گروه درمانی)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری و کارآموزی

پیشنیاز: ندارد

هدف: کاربرد فرآیند پرستاری (بررسی و ارزیابی - مداخله و ارزشیابی) بر پایه و اساس اطلاعات کسب شده در مراحل فعالیت گروه جهت ایجاد نمودن، برقرار نمودن و خاتمه دادن به یک گروه اجتماعی که باعث رشد روانی فرد بشود.

سرفصل دروس:

الف - نظری (۲ واحد (۳۴ ساعت):

۱- گروه - تعریف

۲- فرآیند گروه

۳- اخلاق در گروه

۴- مشتقات گروه (خواص، اهداف، همبستگی، جو استانداردها)

۵- نارسانی های گروه، منحرف شدن، سپریلا فرار گرفتن، پیروی کردن.

۶- کشمکش و تصمیم گیری در گروه

۷- نقش رهبر در گروه

۸- بنجره جوخاری و کاربرد آن در گروه

۹- مدل های مختلف گروه بر اساس نشوری های مختلف

۱۰- عوامل مهم در گروه درمانی

۱۱- انتخاب بیمار برای گروه درمانی

۱۲- نقش پرستار بصورت درمانگر در گروه.

ب- کارآمیزی واحد (۶۸ ساعت) :

انتخاب یک گروه بتوسط دانشجو در محیط های آموزشی، درمانی و اجتماعی،
به منظور کاربرد مطالب نظری فرا گرفته شده در کلاس و آشنایی با نقش رهبری و طرز
کار با گروه در جاهای فرآیند پرستاری .

روانپزشکی و روان‌پرستاری اطفال و نوجوانان

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : بسط معلومات دانشجو در رابطه با مراحل رشد و تکامل روانی بسیر
اساس نظریات تشویریسین های معروف و با توجه به مفهوم رشد از
دیدگاه اسلام، گسترش دانش در زمینه شناخت علل، عوامل، طرق
درمان و پیشگیری از انواع اختلالات روانی شایع در کودکان و
نوجوانان و نتوانی آنها و توجه بکاربرد فرآیند پرستاری در رویارویی
با اطفال و نوجوانان بیمار در محیط های درمانی و اجتماع.

سرفصل دروس :

الف : نظری (۲۴ ساعت)
- مروری بر رشد و تکامل روانی از دیدگاه نظریه پردازان معروف (اریکسون ، پیازه ، فروید

اسکیزوفرنی و غیره)

- مفهوم سازی

- انواع نوروژها در کودکان و نوجوانان (اضطراب ، ترس ، هیستری ، وسواس اجبار

و غیره)

- انواع پسیکوزها در کودکان و نوجوانان (السرگی ، اسکیزوفرنی و غیره)

- اختلالات موقعیتی گذرا در کودکان و نوجوانان

- اختلالات جزئی اعمال مغز در کودکان (شب ادراری - آتشافروزی - لکنت زبان و

غیره)

- اپیلیسی کودکان و نوجوانان

- اشکالات در فراگیری

- عقب ماندگیهای ذهنی

- بزهکاری اطفال و نوجوانان
- داروهای روانگردان در اطفال و نوجوانان .

اپیدمیولوژی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : آمار حیاتی

هدف : بوجود آوردن فرصتی برای دانشجویان تادانش و درک بیشتری از
علوم پایه‌ای که اساس کار روزی در بهداشت جامعه است کسب کنند.

سرفصل دروس :

الف - نظری (۲ واحد (۲۲ ساعت) :

۱- نگرش اپیدمیولوژیکی به بیماری و سلامت

۲- مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی

۳- روش‌های اپیدمیولوژی

الف - توصیفی

ب - تجربی

۴- طبقه‌بندی بیماری‌ها

۵- شاخص‌های بهداشت جامعه

۶- منابع اطلاعاتی در بهداشت جامعه

۷- رشد جمعیت و بهداشت

۸- جنبه‌های اپیدمیولوژی بیماری‌های عفونی

۹- آمار حیاتی و تصمیم‌گیری

۱۰- روش‌های بررسی بیماری‌های مزمن

پرستاری بهداشت جامعه (جامعه)

شماره واحد: ۲

نوع واحد: نظری و کارآموزی

پیشنیاز: ندارد

هدف: بوجود آوردن موقعیتی برای دانشجویان جهت تشخیص عوامل موثر در سلامت و سیستم خدمات بهداشتی درمانی، و کاربرد فرآیند پرستاری در جامعه و مرکز بهداشت است.

مرفصل دروس:

الف: نظری ۲ واحد (۳۴ ساعت):

- ۱- جامعه و بهداشت
- ۲- پرستاری بهداشت جامعه و خدمات درمانی
- ۳- تاثیر فرهنگ و مذهب بر بهداشت جامعه
- ۴- کاربرد فرآیند پرستاری در جامعه
- ۵- مشکلات اجتماعی (مشکلات دوره نوجوانی و بزرگسالی، فقر، اعتیاد، ناتوانی، کپولت و ...)
- ۶- بهداشت مدارس
- ۷- بهداشت کار
- ۸- بهداشت روانی
- ۹- آموزش بهداشت

ب: کارآموزی: ۱ واحد (۶۸ ساعت)

دانشجویان موظف به بررسی و شناخت یک جامعه انتخابی و ارتباط متقابل آن با تشکیلات ارائه دهنده خدمات بهداشتی و درمانی و همچنین تجزیه و تحلیل یک مرکز

درمانی بعنوان یک سیستم اجتماعی که پایه‌ای برای دستیابی به مفهوم بالاترین
حداصلت که موجب تشخیص نیازها، مشکلات و منابع سلامت جامعه خواهد بود میباشد.
(تحت نظر بررسی مربوطه)

پرستاری بهداشت جامعه (خانواده)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری و کارآموزی

پیشنیاز:

هدف: پس از پایان این درس دانشجویان میتوانند مسائل و مشکلات خانواده را با بکارگیری فرآیند پرستاری بررسی کنند و عوامل موثر بر ارتقاء سلامت خانواده را تشخیص دهند.

سرفصل دروس:

الف: نظری (۲ واحد (۳۴ ساعت):

- ۱- مفهوم خانواده
 - ۲- اصول و فنون مصاحبه
 - ۳- کاربرد فرآیند پرستاری در خانواده
 - ۴- خانواده‌های آسیب پذیر
 - ۵- بحران در خانواده
 - ۶- بیماریهای ژنتیک و تاثیر آن بر خانواده
 - ۷- کودک استثنائی در خانواده
 - ۸- تاثیر آن بر خانواده
 - ۹- تغذیه و تاثیر آن بر خانواده
 - ۱۰- بهداشت مادر و کودک
 - ۱۱- بهداشت روانی خانواده
 - ۱۲- آموزش بهداشت در خانواده
- ب: کارآموزی (۱ واحد (۶۸ ساعت)

دانشجویان انتخاب یک خانواده را انجام میدهند و هدف از این موضوعیت خانواده را در

ارتباط با مراکز بهداشتی درمانی مورد بررسی قرار می‌دهد با تاکید بر نقش
بیمه‌ها و بهداشت جامعه در ارتقاء سلامت خانواده، بر اساس فرآیند پرستاری .
(بانظارت مربی مربوطه)

پرستاری بهداشت جامعه (گروه)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری و کارآموزی

پیشنیاز: ندارد

هدف: پس از پایان این درس فراگیر با دانستن اصول تکا پوشناسی گروهها در پوشش فرآیند پرستاری فعالیتهای تیم بهداشت را بعنوان یکی از اعضا بارهبر گروه اجرا و رهبری خواهد کرد.

سرفصل دروس:

الف: نظری (۳۴ ساعت):

- ۱- تعریف، انواع و مراحل تشکیل گروه
- ۲- ارتباط و ثنوربها مربوط به کنش و واکنش گروه
- ۳- نقش اعضا، گروه و تاثیر هر کدام بر فرآیند گروه
- ۴- عوامل موثر در رهبری گروه و تاثیر هر کدام بر فرآیند گروه
- ۵- ایجاد تحرک در گروه
- ۶- روشهای مشکل گشا و تصمیم گیری
- ۷- بررسی و شناخت وظایف اعضا، گروه

ب: کارآموزی (۶۸ ساعت):

دانشجویان انتخاب یک گروه در جامعه، نقش رهبری گروه درمانی را در چهار چوب ثنوری سیستمها تجربه نموده بمفهوم عملی تکا پوشناسی پی میبرد.
(با نظارت مربی مربوطه).

